

39 . Răucești | Județ: Neamț | Punct: Dealul Munteni | Anul: 2015

Anul: 2015

Cod RAN: 123923.01

Perioade: Preistorie

Epoci: Neolitic, Eneolitic, Epoca bronzului timpuriu, Epoca bronzului

Tipuri sit: locuire, descoperire izolată

Categorii sit: Neatribuit, Domestic, Apărare (construcții defensive)

Autori: Vasile Diaconu, Gheorghe Dumitroaia, Constantin Preoteasa, Carsten Mischka, Imren Tasimova, Andreas Niessner, Merlin Hattermann

Instituții: Complexul Muzeal Județean Neamț, Complexul Muzeal Județean Neamț, Complexul Muzeal Județean Neamț, Friedrich-Alexander Universität Erlangen-Nürnberg, Germania, Friedrich-Alexander Universität Erlangen-Nürnberg, Germania, Friedrich-Alexander Universität Erlangen-Nürnberg, Germania, Friedrich-Alexander Universität Erlangen-Nürnberg, Germania

Raport

Perioada de desfășurare a campaniei: septembrie-octombrie 2015

Așezarea cucuteniană de la Răucești este situată în arealul subcarpatic al Moldovei, la contactul cu Podișul Sucevei, în partea de nord-est a județului Neamț. Aflată în extremitatea de sud a satului Răucești, în punctul numit „Dealul Munteni”, stațiunea eneolitică ocupă o porțiune din versantul răsăritean al unui deal ce coboară spre arealul de luncă al râului Moldova. Situl a fost cercetat în anii 1978, 1979 și 1986, și au fost puse în evidență complexe arheologice din fazele Cucuteni A și B, cu totul sporadic fiind semnalate și unele materiale Cucuteni A-B(52).

În 2015 au fost reluate investigațiile în cadrul acestei așezări cucuteniene, principalele obiective fiind: verificarea informațiilor oferite de scanarea geomagnetică realizată de o echipă de geofizicieni germani a Universității din Erlangen-Nürnberg, observații de ordin stratigrafic, prelevarea unor probe pentru analize interdisciplinare, precum și verificarea stării de conservare a sitului. Ca urmare a investigațiilor non-intruzive s-a constatat că pe lângă poziția strategică ocupată de așezarea cucuteniană, prin amplasarea pe un bot de deal cu pante abrupte pe două laturi, a existat și un sistem defensiv antropoc.

Săpăturile recente au vizat două zone distincte ale sitului, în extremitățile estică și vestică fiind realizate mai multe secțiuni. Metoda de săpătură a fost impusă atât de obiectivele cercetării, dar și de condițiile din teren, o parte a sitului fiind ocupată de construcții actuale și de o livadă.

În partea vestică a sitului au fost excavate două secțiuni, notate S.I și S.II, totalizând o suprafață de 44 mp. Cu acest prilej s-a putut observa că în această zonă există doar un singur nivel arheologic, atribuit fazei Cucuteni A, dar se întâlnesc și materiale Cucuteni B. În secțiunea S.I a fost identificată o groapă de formă circulară în plan, cu adâncimea maximă de 0,50 m. S-au observat două niveluri de umplere, materialul fiind specific, în cea mai mare parte, fazei Cucuteni A. La partea superioară a gropii au fost identificate și resturi ceramice Cucuteni B. Din umplutura gropii a fost recuperată o importantă cantitate de ceramică, câteva piese litice, bucăți mici de lipitură arsă, precum și mai multe statuete antropomorfe și zoomorfe.

Și în secțiunea S.II a fost identificată o groapă, ovală în plan, puțin adâncă, în a cărei umplutură s-au găsit doar materiale Cucuteni A. Spre capătul sud-estic al secțiunii, în stratul steril a fost găsit un mic complex, alcătuit dintr-o strachină fragmentară, așezată în poziție verticală, iar în interior s-a găsit o bucată de lipitură și cărbuni.

Pentru a verifica existența unui șanț în marginea de nord-est a așezării a fost deschisă secțiunea S.III. Observațiile stratigrafice au relevat faptul că după întemeierea așezării cucuteniene din faza A, a fost săpat un șanț care pleca din zona unuia dintre versanții dealului. Au fost observate mai multe etape de umplere a

șanțului, dar tot pe parcursul fazei Cucuteni A, fapt argumentat inclusiv prin săparea unei gropi în taluzul nord-estic al șanțului. Tot în umplutura acestuia, la – 0,90 m, a fost identificată o structură de piatră, de dimensiuni medii, care suprapunea urmele unui rug. Șanțul a avut o deschidere, la partea superioară, de 5,5 m, iar adâncimea maximă de 0,80 m. În □ 4, nivelurile cucuteniene au fost deranjate de o posibilă groapă atribuită epocii bronzului (cultura Noua).

Perpendicular pe S.III a fost săpată și secțiunea S.IV, vestigiile recoltate din cuprinsul acesteia aparținând tot fazei Cucuteni A. De asemenea, în extremitatea sud-vestică a secțiunii a fost cercetată parțial o groapă în formă de clopot, în structura căreia au fost observate mai multe niveluri de arsură, lipitură, pământ. De aici provine și cel mai bogat lot de ceramică pictată. Groapa menționată este atribuită fazei Cucuteni A și doar la partea ei superioară au fost găsite fragmente ceramice specifice ultimei faze cucuteniene. Pe lângă resturile de olărie, în umplutura acestui complex au mai fost găsite și piese de silex, precum și oase de animale.

Fără un context stratigrafic clar, în suprafețele săpate în campania 2015 au fost găsite și fragmente ceramice specifice epocii bronzului (timpuriu, mijlociu și târziu).

În ceea ce privește materialul arheologic cucutenian, se impun câteva observații: ceramica este în cea mai mare parte corodată și doar într-o proporție infimă au fost găsite resturi de vase.

Ca o concluzie a campaniei din 2015 putem afirma că stratigrafia sitului a fost puternic deranjată de lucrările agricole și de alte intervenții antropice moderne (șanțuri, gropi), dar existența unui sistem defensiv complex recomandă continuarea cercetărilor pentru a stabili care a fost importanța acestui sit despre care putem presupune că a controlat un vast sector al văii Moldovei.

Materialele se află în colecțiile Complexului Muzeal Județean Neamț și au fost prelucrate primar.

Note

- 52. D. Monah, Șt. Cucuș, Așezările culturii Cucuteni din România, Editura „Junimea”, Iași, 1985, p. 137; Gh. Dumitroaia, Plastica antropomorfă din așezarea cucuteniană de la Răucești - „Munteni”, jud. Neamț, în Memoria Antiquitatis, XV-XVII (1983-1985), 1987, p. 21-42; idem, Materiale și cercetări arheologice din nord-estul județului Neamț, în Memoria Antiquitatis, XVIII, 1992, p. 83, nota 3; D. Popovici, Cultura Cucuteni, faza A. Repertoriul așezărilor (1), Bibliotheca Memoriae Antiquitatis, VIII, Editura „Constantin Matasă”, Piatra Neamț, 2000, p. 175; V. Diaconu, Gh. Dumitroaia, The Lithic Assemblage from the Cucutenian Site of Răucești (Neamț County, Romania). The Excavations of 1978, 1979 and 1986, sub tipar.

Informații suplimentare online

[Raportul 5529 din cronica.cimec.ro](http://cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://mapserver.cimec.ro)
